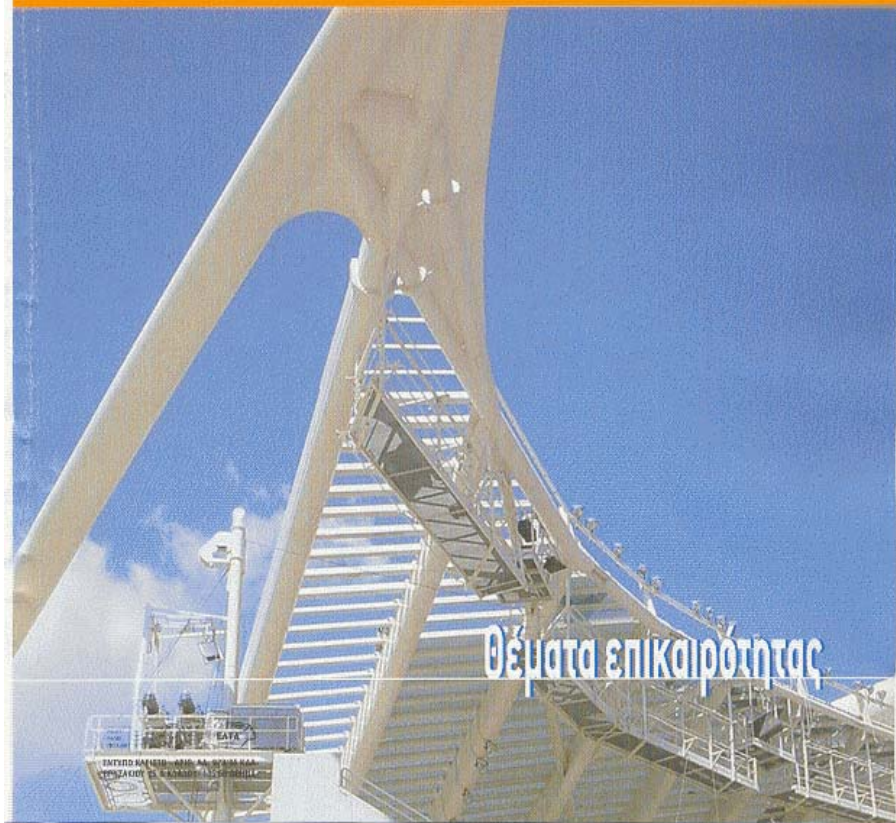

αρχιτέκτονες

Περιοδικό του ΣΑΔΑΣ-ΠΕΑ | τεύχος 45 - περίοδος Β | Ιούλιος/Αύγουστος 2004

Θέματα επικαιρότητας

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ
ΔΙΔΑΚΤΑΡΙΟΥ ΑΝΩΤΑΤΟΥ ΣΧΟΛΙΟΥ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΣ ΕΚΠαιΔΕΥΣΗΣ
Βραχίου 15 & Βασιλίσσης, 105 55 Αθήνα
τηλ.: 210 3215 246/247, 210 3215 147
e-mail: sadas.pea@otenet.gr • www.sadas-pea.gr

«ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΕΣ»
JOURNAL OF THE ASSOCIATION OF GREEK ARCHITECTS
Issue 45, Cycle B, July/August 2004
Νησοράδων 15 & Βασιλίσσης, 105 55 Αθήνα
τηλ.: +30 210 3215 246/247 • +30 210 3215 147

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Πρόεδρος: Παναγιώτης Γεωργιάδης
Δεξιόπλευρος: Παναγιώτης Διοικητικόπουλος
Γεν. Προϊστάτης: Θανάσης Παπάς
Ταμίας: Βασίλης Καλλιονίδης
Ελ. Γραμματέας: Αλέκος Βρόκος
Μέλη: Μάνος Αγγελίδης
Διμήτρης Αναστασίου
Διμήτρης Μαρβελάς
Κώστας Νταρβάνης
Κώστας Μπαλαμωσιάνης
Παναγιώτης Βικονομακόπουλος
Ερήνη Στέλλα Μεγαφόρα
Αλέκος Χαλιώτης
Βασίλης Χατζηελίδης
Φραγκίσκος Χρυσολούρης

ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ-ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ

ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ
Παναγιώτης Γεωργιάδης

Το ενυπόγραφο άρθρο εκφράζει την απόψη των συντακτών μας. Οι επίσημες θέσεις του ΣΑΔΑΣ και των άλλων Στελλόμενων Αρχιτεκτόνων δημοσιεύονται στη σελίδα Δραστηριότητες του σελιδοδείκτη.

Τιμή τεύχους 9,000 €

ΕΚΔΟΤΗΣ

Σπύριδρος Δημηκόπουλος
ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΚΔΟΣΗΣ-ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ
ΕΚΔΟΤΙΚΗ 30 Ρ. Δημοκρατικού & ΣΙΑ ΕΕ
Βασιλαγμένης 49, 116 36 Αθήνα
τηλ.: 210 9931 839, 9235 487
fax: 210 9232 743

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ

Όλγα Σπασοπούλου
ΚΑΛΥΠΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ
Γιώργος Κολομνίδης
ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ
Κωρίτσας Κοσμάς
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΩΝ
Αθήνης Δοράλης

ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ
Βάνα Διαμαντοπούλου,
Αρετή Κατή, Μίλκα Παπαδοπούλου,
Χρυσόλιβα Μουσουλίου
ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
Νίνα Δανιηλίδου
DTP SERVICE
Sharp

Φύλλομας 64 άδελφ., τηλ.: 210 9799 596
ΕΚΤΥΠΩΣΗ-ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ
Αφοί Αθ. Τσακίρη ΑΕ
Κηφισού 48 ΑΘΗΝΑ
τηλ.: 210 5124 578, 210 5126 579
ΑΠΟΣΤΟΛΗ: Ευάγγελος Μασκόφης

αρχιτέκτονες

Περιοδικό του ΣΑΔΑΣ-ΠΕΑ | τεύχος 46 - περίοδος Β | Ιούλιος/Αύγουστος 2004

Περιεχόμενα

- 18 «Στημετάμορφο της σύνταξης»
Ε Π Ι Κ Α Ι Ρ Α
[Επιμέλεια: Ν. Σιοπιάδης]
- 20 «Δραστηριότητες Δ.Σ. ΣΑΔΑΣ-ΠΕΑ»
- 23 **Μ. Φινέ**, «Για τον Πύλο Παπαϊωάννου και την αρχιτεκτονική του '60»
- 25 **Δ. Φοσφόρος**, «Νίκος Παπαϊωάννου, 1934-2004»
- 26 «Για την Έλση Παπαρρόδου»
- 27 **Τ. Παπαϊωάννου**, «Γιος εκπαιδευτή»
- 29 **Β. Παναγιωτακόπουλος**, «Βιοβιοτή στη στέγη(2)»
- 30 **Η. Φουκαδάκης**, «Το νέο βιοκλιματικό στέγητρο στο Ακρωτήρι Σαντορίνης»
- 34 **Η. Τομπιδόρος**, «Οι Καλοσού του Μουρούσιου και οι άλλοι... των Αγώνων»
- 36 **Τ. Κουμπής**, «Οι ακιρότητες του αρχιτεκτονικού συμβόλου»
- 39 **Ε. Κλαυδιόπουλος**, «Το Ξενοδοχείο της εκκλησίας θα ήταν ολυμπιακό έργο»
- 41 **Κ. Κασσάς**, «Το Ολυμπιακό κτίριο-πρόσωπο της Αθήνας»
- 43 **Σ. Τσαγκράτος**, «Κλιμακωτάς γυμνασιότατοι»
- 61 **Η. Τομπιδόρος**, «"Αισθητικήζωση" θανάτου στη μέση»
- 63 **Μ. Λεφαντζής, Α. Πράτση**, «Η δίδωση των χριστιανικών μνημείων του Κοσμάτου»
- 67 **Π. Γκόνος**, «Ενο σύγχρονο αρχιτεκτονικό έργο ή πάσο να εμπιστευτείτε τους αρχιτέκτονες;»
- 69 **Θ. Κ. Παππάς**, «Ανδρόμαχος Πλατείας Διακοκλήριου Θεσσαλονίκης»
- 71 **Γ. Μ. Σαρραγιάννης**, «Δεν θα μείνει τίποτα όρθιο» αυτό τον τόπο»

ΔΙΑΓΩΓΗ ΣΗΜΟΣ

- ΕΥΡΩΠΑΝ 7
- 82 **Γ. Αίωμος**, «Η πρόκληση της διάκρισης πόλης»
- 96 **Ν. Κεφαλαγιάννης**, «Το Forum του Ευαγγαρίου»
- 97 ΣΕΙΣΗ ΣΕΙΣ

Παράλληλη συγκριτική παρουσίαση
ελευσέρη Το στέγητρο του αρχ. Σ. Καλοσορού στο Ακρωτήρι Σαντορίνης για το στέγητρο στο Ακρωτήρι Σαντορίνης, εκμ. Η. Φουκαδάκης
Εξομολόγηση: Από το αρχείο του αρχ. Β. Καλοσορού στη Βιβλιοθήκη του ΣΑΔΑΣ με τη βοήθεια της εταιρείας Σπασίδη

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Όλγα Βενετσιάνου
Μιχάλης Α. Βιδάλης
Αριάννη Βαζάνη
Αριστέλης Δημητρακόπουλος
Φάνης Δερκετάκης
Μιχάλης Δωρικός
Διονύσιος Κωνσταντίνος
Νικηφόρος Κεφαλαγιάννης
Ειρήνη Κουφελή
Αμαλία Κωτσάκη
Έλενα Λαϊνά
Μιχάλης Λεφαντζής
Νυμφ Μελανίου
Νάντια Μαρβέλη
Βασιλική Παναγιωτακούλου
Ανταρσάκη Πηνελόπη
Κωνσταντίνος Πηνελόπη
Διμήτρης Πολυχρονόπουλος
Γιώργος Μ. Σαρραγιάννης
Νίκος Σιαπικήδης
Χορής Χάρης

Υπεύθυνος από Δ.Σ.Ι.
Παναγιώτης Γεωργιάδης
Φουκαδάκης
Φραγκίσκος Χρυσολούρης
Γραμματοσειρά: Σ.Ε. Στέλλα Ρίζου

Επιθυμία του Στελλόμενου είναι, να αξιωματικώς τις απόψεις όλων των συνδεδεμένων από τις σελίδες του περιοδικού. Είναι δυνατόν, όλες οι συνεργασίες που θα απαιτήσουνται στο περιοδικό, είτε υπό μορφή παρουσιάσεων έργων, θέσεων και επιστολών να καταχωρούνται στις σελίδες του. Η Σ.Ε. επιθυμεί, όλους τους συνδεδεμένους που επιθυμούν να απαιτήσουνται να απαιτήσουνται, να προσφέρουν τις αναγκαίες τεχνικές πληροφορίες που κρίνουν για το περιοδικό. Κάθε αναπόδεικτος που επιθυμεί να την πρόκληση και για αρθρογραφία στα προγράμματα της αφιέρωσης πρέπει να απαιτήσει πρώτα ενημερωτική περιγραφή του έργου του. ΤΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΑΠΟΦΗΜΙΣΜΕΝΑ ΣΕ ΔΙΣΚΕΤΑ ΚΑΙ ΝΑ ΣΥΝΟΔΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ PRIME-CUT ΚΑΙ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΥΛΙΚΟ, ΕΙΣ ΑΡΧΡΑ ΔΟΞΙΟΜΑΤΩΝ Η ΕΚΤΑΞΗ ΤΟΥΣ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΚΥΜΑΙΝΕΤΑΙ ΑΠΟ 2000-2200 ΛΕΞΕΣ (ΣΥΜΠΕΡ-ΔΑΜΒΑΝΟΜΕΝΩΝ ΤΩΝ ΠΑΡΑΡΟΜΩΝ) Η ΤΩΝ ΣΗΜΕΙΩΣΕΩΝ, ΕΙΣ ΑΡΧΡΑ ΕΠΙΚΑΙΡΩΝ 200 ΛΕΞΕΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ 400 ΜΕΞΕΣ. ΕΙΝΑΙ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΗ Η ΠΡΟΤΥΠΩΣΗ ΓΙΑ ΠΕΡΑΙΤΕΡΟ ΕΠΙΣΕΡΓΑΣΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ Σ.Ε. ΤΟ ΥΛΙΚΟ ΝΑ ΑΠΟΣΤΕΛΑΕΤΑΙ ΜΟΝΟ ΣΤΗΝ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΤΟΥ ΣΑΔΑΣ-ΠΕΑ. ΤΟ ΙΔΙΟ ΙΧΥΕΙ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ ΓΙΑ ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ. Θα είναι πολύ χρήσιμο για όλους το περιοδικό να ΔΙΑΒΑΖΕΤΑΙ και να συζητείται κριτικά για το περιεχόμενό και την εμφάνισή του από όλους τους συνδεδεμένους.

Διαμόρφωση Πλατείας Διοικητηρίου Θεσσαλονίκης

Θανάσης Κ. Παπαός, αρχιτέκτων, Γεν. Γραμματέας ΣΑΜΑΙ-ΠΕΑ

σκάψιμο

Περιγραφή Πεδίου ΜΕΛΛΟΝΙΣ

Στη διαμόρφωση του 90-α έτους Θεσσαλονίκης, ξεκίνησε την κατεύθυνση ενός μεγάλου υπολείπου σινοβιού αντικαταστήσει, στην Πλατεία Διοικητηρίου, παρότι γνώριζε σαφώς ότι η ενέργεια αυτή ήταν υψηλού κόστους.

Θα μπορούσε να κατασκευαστεί σε 4Μεσ, και οι πολλές περιπέτειες υπόγειο πόλεως που ήδη θα λειτουργούσαν και θα εξοπλιστούν στο Ηθ Θεσσαλονίκης. Σήμερα –το 2006- δεν έχει κατασκευαστεί ούτε ένα, εκτός από το κενό στο Διοικητήριο!

Τότε, λοιπόν, γνωμοδοτήθηκε η επικρατούσα φωνή των πολιτικών και των αρχιτεκτόνων της πόλης, η οποία διαμόρφωσε, από τους ελληνιστικούς έως τους μεταβυζαντινούς χρόνους, με αλληλεπιδράσεις ακολουθώντας και εξαιρετικές τέχνες ευρήματα, σύμφωνα με την ΙΣΤ Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων.

Έτσι, το κέντρο ο χρόνος φτάνοντας στη σημερινή διαμόρφωση και την ένδειξη κέντρος εθελοντικής αρχαιολογικής στήλης, με επιστάθουσα υπηρεσία την 9η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων.

Διαπιστώσαμε ότι, πως στη λογική του κεντροπαιχτού του κέντρου:

- Έχουν εγκατασταθεί κατοικημένες και περιεργασίες που σιμοποιούν μόνιμη κατασκευή για το μέλλον, εργολαβικού ανορθόδοξου χαρακτήρα, από την 9η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων.
- Έχουν μεταφερθεί οι διαδικασίες αρχιτεκτονικής προεργασίας, καθώς εκκρίθηκαν οι αρχιτεκτονικοί διαγωνισμοί και οι ανοικτές διαδικασίες αρχιτεκτονικού προγραμματισμού.
- Έχουν υποδηλωθεί οι άριστες διαδικασίες επισημασμένες τελεριστικής και ορθολογικής διαχείρισης των αποφάσεων, καθώς κανένα τοπικό ή κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο δεν έχει γνωμοδοτήσει, σε αντίθεση με μόνιμους ή άριστους σημασίας υποθέσεις πολιτών. Έτσι οδηγούμε σε κεντρικά διαδικασίες ταπεινότητας οργάνωσης, ώστε να ολοκληρωθούν οι περιπέτειες για το νέο όρος και φυσιογνωμία της Πλατείας Διοικητηρίου.

Βάσει κοινών εκτιμήσεων πως:
- Οι πολίτες, οι φορείς, η επιστημονική κοινότητα

πώς... Αποφύγετε να γυμνασθείτε στον χώρο, αλλά σπουδαίους των ευρημάτων ώστε να καταγραφούν στη συλλογική συνείδηση.

Η υπενθύμιση της 9ης Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων (και όχι της ΙΣΤ Προϊστορικών - Κλασικών) για την ύπαρξη κεντρών εθελοντικής στήλης, δεν διασκέδαζε τις επιπτώσεις. Όλα γνωρίζουμε αντίστοιχες περιπτώσεις κατά βάση των Αθηνών, ΗΜακκία Κοσόβ, σπράγγες του Μισρό κ.λπ., όπου τα θέατρα υπόκεινται σε αναλογισμό.

Η ΕΞΕΜΕΡ προέβλεπε έναν κομμάτι εθελοντικής, και –για πιο ακρό φόρο- η αρχιτεκτονική που ανακατασκευάστηκε από αεροβόρες, πρόχειρες κατά το άλλα κατασκευές, των οποίων το τελικό αποτέλεσμα δεν είναι άλλο, εκτός από...

Επειδή μας έδωκε την τύχη να υπήρξουν πολλές προσπάθειες με πληθύνον και τακτικές με άλλα τα θέματα που έχουν φορέσει την Πλατεία Διοικητηρίου και κυρίως να γίνει προφανής στην Αρχιτεκτονική για την αρχαιολογική της μελέτης στήλη της. Οι δύο της διαδικασίες επίσημες, με βιβλιογραφία, θα διακρίνεται ως οριστικές ενέργειες. Έτσι, από οποιαδήποτε μέτρας διαμορφώσεων άλλων των οποίων διακρίνεται των προθέσεων και αρχιτεκτονική ήταν Αρχιτεκτονικού Διαγραμματισμού.

για την επόμενη ημέρα, και οριστικά, μελετήσεται που θα απαντά σε όλα τα εκκρεμή εργασιματα.

Το διαμνημόνιο των 14 πρώτων αρχιτεκτόνων και αναβαθμικών αρχιτεκτονικών με συγκρότηση και δομή, αποκλειστικώς και αποφασιστικώς να μην διαλυθούμε πλέον σε εφαρμογές με ορισμένα αποτελέσματα.

Ο πολιτισμός για ιστορικές περιπτώσεις, υπέρβα των ολοκληρωμένων σχεδιασμών με όραμα την αρχιτεκτονική δημιουργία. Η απόφαση της αρχιτεκτονικής έχει δοθεί, οποιαδήποτε αποτελέσματα στη χώρα μας, Αρχαία.

